

Pronova Biocare AS
Postboks 2047
6028 Ålesund

Pronova Biocare AS - Oversendelse av kontrollrapport

Vi viser til kontroll ved bedriften 20.06.2005 og til utkast til kontrollrapport som fylkesmannen sendte 07.07.2005. Pronova Biocare AS har ikke gitt noen skriftlig tilbakemelding på utkastet. Vedlagt oversender vi endelig kontrollrapport uten vesentlige endringer i forhold til utkastet.

Etter kontrollen og tilsvarende kontroller ved andre anlegg for behandling av fiskeolje, ble det igangsatt et felles samarbeidsprosjekt der Pronova Biocare AS og tre andre lignende bedrifter i fylket har som mål å få nye oppdaterte utslippstillatelser med samme nivå på krav så langt naboforhold og resipientforhold tillater det. I denne prosessen har de engasjert Cowi AS som felles miljørådgiver. Arbeidet i fellesprosjektet startet opp i november 2005. Planen er at utslippssøknadene skal være ferdige til sommeren i 2006, og at tillatelsene er klare i løpet av dette året. De nye tillatelsene skal blant annet dekke forhold/temaer som ikke var regulert i de gamle utslippstillatelser. Forholdet til IPPC-direktivet vil også bli ivaretatt.

Fylkesmannen tar sikte på å fastsette vilkår og frister for å følge opp de avvik og anmerkninger som omtales i kontrollrapporten i en revidert utslippstillatelse i løpet av 2006. Pronova Biocare AS må likevel gjennomføre nødvendige driftsmessige tiltak som reduserer faren for utslipp. Det vises spesielt til § 7, andre ledd i forurensningsloven (plikt til å unngå forurensning).

”Når det er fare for forurensning i strid med loven, eller vedtak i medhold av loven skal den ansvarlige for forurensning sørge for tiltak for å hindre at den inntre. Har forurensningen inntrådt skal han sørge for tiltak for å stanse, fjerne eller begrense virkningen av den. Den ansvarlige plikter også å treffe tiltak for å avbøte skader og ulemper som følge av forurensningen eller av tiltakene for å motvirke den. Plikten etter dette ledd gjelder tiltak som står i et rimelig forhold til de skader og ulemper som skal unngås

Med hilsen

Kolbjørn Megård (e.f.)
Seksjonssjef

Ivar Mork-Grevsnes
Senioringeniør

1 vedlegg: Kontrollrapport datert 01.03.2006

Kopi med vedlegg: Ålesund kommune, Rådhuset, 6025 Ålesund

Kontroll ved Pronova Biocare AS 20.06.2005

Virksomhet:	Pronova Biocare AS	Bedriftsnummer:	914283987
Virksomhetens adresse:	Postboks 2947 6028 ÅLESUND	Arkivkode:	2003/5093/461.3
EMAS registrert :	Nei	Antall sider:	6
ISO- 14001 sertifisert :	Nei		
Kontrollklasse:	4	Fylkesmannens kontrollgruppe: Kontaktperson fra virksomheten under kontrollen:	Kolbjørn Megård, Bjørn Refsum

Rapportens innhold :

Denne rapporten beskriver de avvik som ble konstatert, og anmerkninger som ble gitt under de kontrollerte områdene. Kontrollen omfattet krav som er satt i forurensningsloven, forurensningsforskriften, internkontrollforskriften og utslippstillatelsen

Hovedkonklusjon:

Under kontrollen ble konstatert følgende avvik:

- Det skjer ukontrollerte utslipp av fett fra produksjonen
- Produksjonen fører til luktulempet i nabolaget
- Produksjonen fører til støyulempet i nabolaget

Fylkesmannen har for øvrig følgende anmerkning i forbindelse med kontrollen:

- Internkontrollsystemet synes uoversiktlig nå det gjelder ansvar for å lukke avvik.
- Beholdere for oppbevaring av mellomprodukter/produkter er ikke riktig merket.

Utarbeidet dato: 01.03.2006
Parafert dato:

Sign.:

Sign.:

Kontrollør: Kolbjørn Megård

Ivar Mork-Grevsnes

Innholdsfortegnelse

	Side nr.
1. Innledning	3
2. Dokumentunderlag	3
3. Omfang	3
4. Avvik	4
5. Anmerkninger	6
6. Andre forhold	5

1. Innledning

Rapporten er utarbeidet etter en kontroll 20.06.2005 ved Pronova Biocare sitt anlegg i Ålesund. Kontrollen inngår som en del av fylkesmannens planlagte kontrollvirksomhet for inneværende år.

Formålet med kontrollen var å få oversikt over mulige årsaker til utslipp til vann og luft fra bedriften.

Rapporten omhandler avvik og anmerkninger som er avdekket under revisjonen.

- AVVIK defineres som overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen.
- ANMERKNING er forhold som ikke omfattes av definisjonen for avvik, men som tilsynsmyndighetene mener det er riktig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet.

2. Dokumentunderlag

Dokumentunderlaget for kontrollen var bl.a.

- Aktuelle lover og forskrifter med vekt på forurensingsloven, forurensningsforskriften og internkontrollforskriften
- Utslippstillatelse datert 18.12.1997.
- Brev av 18.12.1999 fra fylkesmannen i forbindelse med søknad om å endre utslippstillatelsen slik at prosessavløpet ikke går til kommunalt nett, men skjer via eget utslipp.
- Div. tidligere korrespondanse mellom bedriften og forurensingsmyndigheten inkludert egenrapporter.
- Virksomhetens egen dokumentasjon knyttet til prosesser og daglig drift og forhold av betydning for helse/miljø/sikkerhet (internkontroll).

3. Omfang

Kontrollen fokuserte på følgende tema:

1. Utslipp av fettholdig avløpsvann
2. Lukt
3. Støy

Kontrollen ble gjennomført ved et møte med gjennomgang av virksomheten, synfaring og avsluttende møte.

4. Avvik

Følgende avvik ble konstatert under revisjonen:

Avvik 1

Det skjer ukontrollerte utslipp av fett fra produksjonen

Kommentar:

Fylkesmannen startet arbeidet med konsesjonsbehandling av virksomheten (Lipro AS) etter flere tilfelle med betydelige utslipp av fett og fettholdig avløpsvann. Disse utslippene førte til store lokale ulemper. Disse utslippene var lite forenlig med de tiltak som Ålesund kommune hadde planer om og som delvis var gjennomført med å overføre kloakk fra indre og sårbare områder til bedre resipienter, evt gjennomføre nødvendig lokal rensing.

Utslippstillatelsen som ble gitt var basert på opplysninger fra søker om at det ikke skal være forurensede utslipp av prossessvann fra virksomheten. Avløpsvannet skal likevel passere fettavskiller for å redusere faren for utslipp av fettholdig avløpsvann. Utslippstillatelsen var basert på at evt forurenset avløpsvann skal ledes til kommunalt nett og overføres sammen med øvrig avløp i området til Valderhaugfjorden.

I 1999 ønsket bedriften å slippe avløpsvannet ut i Skarbøvika. De opplyste at avløpsvannet inneholdt mindre mengder kjemiske stoffer som kunne ha negativ effekt på det kommunale avløpsnettet. Både Ålesund kommune og fylkesmannen var innstilt på at utslippstillatelsen skulle endres for å tillate dette. Denne prosessen ble ikke fullført pga manglende tilbakemelding av bedriften (Lipro AS). Dette er beklageligvis ikke fulgt opp fra forurensingsmyndighetens side. Seinere er det foretatt betydelige moderniseringer i produksjonsprosessen.

Fylkesmannen får fortsatt rapporter om utslipp av avløpsvann fra anlegget i Skarbøvika. I egenrapporten fra bedriften datert 03.03.2005 er det listet opp 9 tilfeller av utslipp av fiskeolje, fettholdig avløpsvann, såpe og monoester i løpet av 2004.

Mange lagertanker har ikke utvendig sikring mot utslipp ved lekkasjer.

Den gamle fettfellen under kaia er koblet fra. Væsken i denne er i kontakt med sjøvann. Det var fett på overflate og vegger i denne. Fettfellen er derfor fortsatt en mulig kilde for utslipp.

Fettavskillingsprosessen består av en buffertank, en fettavskiller og en nøytraliseringstank. Dette systemet synes ikke godt nok for de konsentrasjoner av fett som blir behandlet. Dimensjoneringskravet i utslippstillatelsen er beregnet på fettholdig avløpsvann, men med begrensede fettmengder. For eksempel har gatekjøkken krav om å håndtere frityrfettet som en konsentrert fraksjon til gjenvinning og ikke blande dette med avløpsvann og slippe det gjennom påbudt fettavskiller.

Utløpet fra renseanlegget har ikke en hensiktsmessig utforming for prøvetaking.

Avvik 2

Produksjonen fører til luktulemper i nabolaget

Kommentar:

Fylkesmannen har fått flere klager på lukt fra virksomheten.

I utslippstillatelsen pkt 6 var det krav om at bedriften kartlegger støy og utslipp til luft. På grunnlag av kartleggingen skulle fylkesmannen fastsette nærmere vilkår for støy og utslipp til luft. Resultatet av kartleggingen er ikke sendt fylkesmannen som forutsatt.

Utslipp av gasser som kan føre til lukt er vanskelig å kvantifisere. I enkelte tilfeller er det nå stilt krav om å tilfredsstille mer objektive vilkår. Kravet har ofte vært 5 luktekvivalenter (LE) i nærliggende boligområder. Dersom luktulempene fortsetter vil fylkesmannen måtte ta initiativ til at slike vilkår blir lagt til grunn.

Det er montert propanbrenner i tilknytning til utslipp til luft. Denne var ikke virksam på kontrolltidspunktet. Avbrenning av punktavsug og ventilasjonsluft via fyrkjel eller propanbrenner kan være mulige tiltak for å redusere utslipp av gasser som lukter.

Avvik 3

Produksjonen fører til støyulemper i nabolaget

Kommentar:

I utslippstillatelsen pkt 6 var det krav om at bedriften kartlegger støy og utslipp til luft. På grunnlag av kartleggingen skulle fylkesmannen fastsette nærmere vilkår for støy og utslipp til luft. Resultatet av kartleggingen er ikke sendt fylkesmannen som forutsatt.

Det var betydelig støy fra ventilasjonsvifte på tak og gjennom åpen port mot syd.

5. Anmerkninger

Anmerkning 1

Virksomhetens internkontrollsystem synes uoversiktlig nå det gjelder ansvar for å lukke avvik

Kommentar:

Internkontrollsystemet ble ikke gjennomgått i detalj. Ut fra opplysninger om organisasjonsform og tilknytning synes det uklart hvem som har myndighet til å lukke evt avvik ut fra det forhold at enkelte av aktørene ikke er underlagt fabrikksejeren.

Anmerkning 2

Beholdere for oppbevaring av mellomprodukter/produkter er ikke riktig merket.

Kommentar:

En del beholdere for ferdige produkter var ikke merket på riktig måte. Gammel merking var ikke fjernet eller tildekket.

6. Andre forhold

Utslippstillatelsen

Det er grunn til å revidere utslippstillatelsens krav i forbindelse med utslipp av fett. Nye krav vil knyttes opp mot maks konsentrasjon av fett i avløpsvannet, og en avgrensning av totalutslipp pr døgn og år, samt prøvetaking (dokumentasjon).

Det må på nytt vurderes om prosessavløpet må føres til kommunalt avløpsnett for å unngå utslipp i Skarbøvika.

En ny utslippstillatelse vil måtte omfatte evt dokumenterbare krav til lukt og støy.

Forholdet til IPPC – direktivet.

Tillatt produksjonsramme i utslippstillatelsen er 4 500 tonn/år.
Egenrapporten for 2004 opplyser at produksjonen var på 1 200 tonn.
Det opplyses at det ikke skjer produksjon av torsketran.

Under kontrollen ble det opplyst at produksjonen er under den terskelverdi som IPPC-direktivet har for denne type produksjon: 10 tonn/dag.

Ved revisjon av utslippstillatelsen vil produksjonsrammen måtte bli justert i forhold til behovet, og relatert til IPPC-direktivets terskelverdi.